

DRAUGAS
VIENATINIS TAUTINIS IR
TIKYBINIS MINTIES LIT-
UVIŲ DIENRASTIS AME-
RIKOJE

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
THE MOST INFLUENTIAL
LITHUANIAN CATHOLIC
DAILY IN AMERICA

"Draugas" 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Illinois
No. 207. Kalna 3c. ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879
ANTRADIENIS, RUGSEJIS-SEPTEMBER 1 D., 1936. Telefonas: Canal 7790
Administratoriaus: CANAL 2871 METAL-VOL. XX

ISPANIJOS RADIKALAI VYSKUPĄ STATO SUKILĖLIŲ UGNĮ

SUKILĖLIAI NUSPRENDĖ BŪTINAI PAIMTI IRUN MIESTĄ

Taip pat nusprendė toliau iš oro
pulti Madridą

BIRIATOU, Prancūzija is-
panų pasienyje, rugp. 31. —
Keletas tūkstančių moterų su
vaikais ir ligotų vyrų apėjo
sukilėlių apgultą Ispanijos
Irun m. Per tiltą jie perėjo
Prancūzijos pusėn, kur gavo
laikiną prieglaudą. Radikalai
leido moterims su vaikais ap-
leisti miestą, kadangi jie nus-
prendė iki paskutiniųjų gintis
nuo sukilėlių. Bet radikalai pa-
siliko daug įkalintų civilinių
asmenų.

Sukilėlių vadovybė šiandien
pareikalavo radikalų, kad jie
pasiduotų. Jei tas nebus pa-
daryta, rytoj Irun miestas
bus puolamas iš jūros, sausu-
mos ir iš oro. Irun yra arti
San Sebastian miesto.

Sukilėlių vadai atsakė, kad
jie nepasiduos. Girdi, pir-
mon ugnį bus statomi į kalni-
ti civiliniai asmenys, o jų
priešakyje bus pastatytas įka-
lintas Valladolido katalikų vy-
skupas. Girdi, sukilėliai patys
nužudys vyskupą ir daug sa-
viškių dešiniųjų.

Sužinota, kad Irune radika-
lai turi apie 10,000 ginkluotų
vyrų ir civilinės sargybos,
taip pat mažą skaičių užsili-
kusių aktyvės kariuomenės
karių.

Šiandien yra šeštoji diena,
kaip sukilėliai turi apgultį
Iruną. Tai ilgokas laikas ir
nutarta apsidirbti su radika-
lais.

BURĖS, rugp. 31. — Suki-
lėlių vadovybė daro planus,
kad toliau puolus Madridą iš
oro, kad tuo būdu sukėlus pa-
siaubą tarp pačių radikalų. Ar
timiausiomis dienomis bus su-
remtas Madridas. Sukilėlių ko-
lumos yra jau netoli Toledo
miesto.

KOMUNISTAI NUŽUDĖ BERNIUKĄ

PARYŽIUS, rugp. 31. —
Laikraštis La Liberté rašo,
kad San Sebastian mieste, Isp-
anijoje, komunistai nužudė
8 metų amžiaus berniuką.

Berniukui buvo įsakyta šau-
kti: "Tegyvuoją komūna!", o
jis šaukė: "Tegyvuoją Ispa-
nija!"

PARYŽIUS, rugp. 31. —
Žiniomis iš Maskvos, Rusijo-
je tarp sovietų valdininkų ir
tarnautojų plinta saužudystės.
Žudosi, kad nepatektų į čekos
rankas.

DĖL RAUDONŲJŲ PAŠE- LIMO ATSISTATYDINO

LONDONAS, rugp. 31. —
Vietos Ispanijos ambasado-
rius Julio Lopez Oliven atsis-
tatydino, nenorėdamas turėti
santykių su Madrido raudonų
jų pašėlimu.

Pasitraukusio ambasado-
rius žmona taip išaiškina lai-
kraščio Daily Sketch atstovui:

"Mano vyras turi daug ar-
timųjų Ispanijoje. Šiandien
ten tie žmonės žudomi kaip
musios. Turis žmoniškų jaus-
mų žmogus jų negali turėti
kokio nors sąryšio su radika-
lų pašėlimu.

"Jei Madrido vyriausybė
turi kiek nors valdžios, ji ga-
lėtų sustabdyti žvėriškumus.
Ispanija nėra daugiau šalis.
Tai chaosas.

"Žmogus negali turėti su-
pratimo apie politiką, bet ta-
ve vistiek nutveria ir nekaltai
nužudo.

"Kai pagalvoju apie Ispa-
nijos ateitį, širdis mane ap-
ima".

SAKOSI GERAI APMOKA MILICININKUS

MADRIDAS, rugp. 31. —
Radikalų vyriausybė didžiuo-
jasi, kad kovos lauke prieš su-
kilėlius ji turi apie 500,000
darbininkų milicininkų, tarp
kurių yra žymus skaičius ir
moterų. Visi "savanoriai".

Vyriausybė sakosi, kad ji
gerai apmoka šiuos kovotojus
"už respubliką" — po 1 dol.
36 c. mažiausia per dieną. Be
to, vyriausybė rūpinasi kovo-
tojų namiškiais.

RADIKALAI NUŽUDĖ PRANCŪZŲ KUNIGĄ

PARYŽIUS, rugp. 31. — Ži-
niomis iš Ispanijos pasienio,
ispanai radikalai nužudė vie-
ną prancūzų kunigą, kurs iš
Ispanijos vyko per sieną Pran-
cūzijon. Nužudytojo pavardė
nepažinoma.

LENKŲ MILITARINĖ DE- LEGACIJA PARYŽIUJE

PARYŽIUS, rugp. 31. —
Atvyko Lenkijos militarinė
delegacija, kurios priešakyje
yra gen. Rydz-Śmigły. Pran-
cūzai nepaprastai svetingai ją
vaidina, kad lenkus atitrau-
kus nuo sėbravimosi su Vo-
kietijos naciais.

PREZIDENTAS ROOSEVELTAS NO. DAKOTOJ

Prezidentas Rooseveltas tomis dienomis atkank North Dakota valstybės plotus,
skandžiai nukentėjusius nuo sausrų. Prezi-
dentas kalbasi su Neilson užtvankos WPA
projekto darbininkais. Dešinėje stovi minė-
tos valstybės gubernatorius Walter Welford.
Prezidentas šią savaitę grįžta Washingto-
nan, dalyvavęs mirusio karo sekretoriaus
Dern laidotuvių Salt Lake City, Utah.

KOMUNISTŲ ŽVĖRIŠKU- MAI ISPANIJOJE

LONDONAS, rugp. 31. —
Laikraščio Daily Mail iš Li-
sabonos (Portugalija) prane-
ša, kad iš Ispanijos grįžo por-
tugalų laikraščio O Seculo ko-
respondentas ir jis aprašo, ką
matęs ir ką girdėjęs ypač a-
pie radikalų žvėriškumus Ispa-
nijoje. Negalima nė įsivaiz-
duoti radikalų pašėlimo.

Ajucena miestely, rašo ko-
respondentas, radikalai para-
pijos kunigą gyvą įkaskė žemėn,
palikę jo galvą žemės viršuje.
Praėjus apie trims valandoms
barbarai raudonieji gyvo kunigo galvą ap-
liejo gazolina ir padegė. Nereikia
nė aiškinti, kokiose baisiose
kančiose kunigas žuvo.

Miestelio link artinantis su-
kilėliams, radikalai pradėjo
žudyti žmones gatvėse, uždrau-
dę namie esantiems per lan-
gus žiūrėti ir matyti jų žvė-
riškus darbus.

Viena 16 metų mergaitė, ne
sulaukdamą pareinančio tėvo
ir bijodama dėl jo likimo, iš
vidaus dirstelėjo per langą.

Radikalai tuojau įsilaužė į
namus, išvilko mergaitę gat-
vėn, nuplėšė nuo jos drabu-
žius ir rengėsi ją kankinti.
Staiga sukilėliai įsiveržė į
miestelį. Barbarai neteko gal-
vų. Apnuogintą mergaitę pali-
ko ir dūmė į laukus. Tačiau
jie bėgdami suspėjo su savi-
mi pasiimti tris vyrus, dvi
moteriškes ir vieną 14 m.
amž. berniuką. Paskiau šių vi-
sų pagrobtyjų lavonai rasti
laukuose. Jie sušaudyti.

Laikraštis Daily Mail pa-
duoda žinią iš Paryžiaus, kad
apie 50,000 radikalų apnykę
Madrido miesto centrą ir vyk-
do terorą ir plėšimus. Madri-
do vyriausybės įsakymų visi-
škai neklauso ir mieste siaučia
didžiausia netvarka. Gyvuojan-
tiam tokiame stoviui Madrido
gynimas neįmanomas. Vyriaus-
ybės nariai pasirengę bėgti.

ORINĖS BOMBOS SVAI- DYTOS I U. S. KARO LAIVĄ

WASHINGTON, rugp. 31. —
Karo laivyno departamen-
tui pranešta, kad vakar po-
piet Cadiz (Ispanija) pakra-
ščiuos nežinomas trimotorinis
lėktuvas paleido 6 bombas į
J. A. Vastybių karo laivą Ka-
ne. Nė su viena bomba nepa-
taikyta, bet būta daug pavojau-
s. Iš laivo Kane šaudyta
į lėktuvą, bet tas dingęs pa-
dangėse.

J. A. Vastybių vyriausybė
tuojau pasiuntė protestą ir įs-
pėjimą Madrido vyriausybei
ir sukilėliams.

Čia spėjama, kad iš oro
puolimas klaidingai atliktas.
Matyt, nežinota, kad tai ame-
rikoniškas laivas.

NACIAI VALGO LIETUVOS KIAULIENĄ

BERLYNAS, rugp. 31. —
Vokietijai pritrūko mėsos ir
kiaušinių. Jautienos visam
Berlyne negalima gauti. Laši-
nių ir margarino mažais kie-
kiais galima pirkti.

Autoritetai pareiškia, kad
maisto trūkumai yra laikini.
Vyriausybė pasirašius sutartį
su Rumunija, kuri pristatys
Vokietijai 3 milijonų dolerių
vertės galvijienos ir kiaulie-
nos mainais už vokiškas vo-
kiečiams siunčiamas iš Lietu-
vos, Lenkijos ir Jugoslavijos.

Nacių vyriausybė pareiškia,
kad šiemet Vokietija turi bul-
vių didelį derlių. Tad su mai-
stu nėra vargo.

MAJORAS PASIMATYS SU PEZIDENTU

Chicago majoras Kelly tiki-
si Springfielde pasimatyti su
prezidentu Rooseveltu ketvir-
tadienį, kai prezidentus iš va-
karinių valstybių grįš į Wa-
shingtoną.

ITALIJA PASIRENGUS KARAN -- MUSSOLINI

AVELLINO, Italija, rugp.
31. — Pasibaigus kariuome-
nės manevrams, diktatorius
Mussolini pasakė reikšmingą
praktinę fašistų gausingam
susirinkime.

Jis nurodė, kad pasaulis
kaskart vis labiau nerimsta,
kad taikos išlaikymui yra vie-
nų viena priemonė — tai stip-
rus įsiginklavimas, kad kalbė-
ti apie amžinąją taiką yra ne-
sąmonė.

Atsižvelgus į tai, Italija ir
yra pakankamai įsiginklavusi,
greitu laiku ji gali karo lau-
kan pastatyti ne vieną, arba
kitą milijoną karių, bet aš-
tuonis milijonus, kurių žymi
dalis yra užgrudenta buvusių
karu Afrikoj.

Tik tautos ginkluota stipry-
bė ir tik stiprybė gali būti už-
tikrinta laikina taika, kadangi
pastovios taikos idėja neįvyk-
doma.

SUKILĖLIAI NETOLI TOLEDO Miesto

LONDONAS, rugp. 31. —
Žiniomis iš Ispanijos sukilė-
liai daro pažangą — vis ar-
čiau ir arčiau Madrido.

Rinktiniausios radikalų mi-
licijos pajėgos trūkinamos.
Sukilėlių stiprios kolumos ar-
tinasi prie Toledo miesto, kad
ten išvadavus Alcatraz tvirtovę
užsadarusius sukilėlius.

MASKVA, rugp. 31. — So-
vietų vyriausybė savo amba-
sadorium Madrido radikalų
vyriausybei pasiuntė Marcel
Rosenbergą, buvusį sovietų at-
stovą Zenevoje.

Vidaus reikalų departa-
mento sekretoriaus H. L. Ickes
namuose, Winnetka, nusi-
šovė jo posūnis W. Ickes. Sa-
važudis buvo vedęs, liko žmo-
na su trimis vaikais.

VYSKUPAS NURODĖ, KAD NACIAI NEGALI VISUR KIŠTIS

AMSTERDAMAS, Olandi-
ja, rugp. 28. — Muensterio,
Westfalioj, katalikų vysku-
pas C. A. grafas von Galen
dar kartą nurodė naciams,
kad jie negali visur ir visados
kištis į žmonių religinį gyve-
limą.

Arti Olandijos pasienio yra
Kevalaer miestelis, kurio baž-
nyčioje randasi stebuklingas
švč. Marijos P. paveikslas.
Tai garsį Vokietijos katalikų
maldininkų vieta. Tenai daž-
nai suplūsta šimtai ir tūkstan-
čiai maldininkų iš visų Vokie-
tijos dalių.

Neseniai vyskupas Galen pa-
siryžo aplankyti Kevalaerio
bažnyčią. Skirtą dieną para-
pijiečiai išsiriškiavo gatvėn su
bažnytinėmis ir bažnytinų or-
ganizacijų vėliavomis, kad iš-
kilmingai pasitikus savo ga-
nytoją.

Staiga grupė smogikų kata-

likus užpuolė. Atėmė dalį vė-
liavų ir juos išblaškė. Nežil-
go atvyko vyskupas, kuriam
tuojau pranešta apie skaudų
įvykį.

Vyskupas nieko nelaukda-
mas pasiuntė pranešimą mies-
telio majorui reikalaujamas,
kad būtų sugrąžintos nuo ka-
talikų atimtos vėliavos ir ki-
bažnytiniai ženklai. Vysku-
pas majorui paraiškė, kad jei
tas nebus greit padaryta, jis
— vyskupas, paims iš bažny-
čios stebuklingą paveikslą ir
nukels kitur.

Neužilgo grąžintos vėliavos
ir kiti daiktai. Majoras labai
gerai žino, kad miestelis dau-
giausia gyvena iš maldininkų.
Išskėlus gi paveikslą, nebūtų
maldininkų ir miestelio reika-
lai, kaip bematant, sūsmuktų.

Tokių būdu vyskupas su-
siaurino naciams teisę kištis
į žmonių religinį gyvenimą.

290 VOKIEČIŲ UŽGRIAU- TA KASYKLOJE

BERLYNAS, rugp. 31. —
Bochume, Westfalioj, United
President anglių kasykloje
šiandien įvyko baisus sprogi-
mas. 290 angliakasių užgriau-
ta.

Iki vakaro išimta jau 16 la-
vonų ir 18 sužeistųjų.

PRISIPAŽINO IR TEISINASI

Suimtas Roland Munroe, 15
m. amž., 4521 No. Racine ave.,
policijai greit išpažino, kad
jis nužudė Mrs. Agnes Ro-
ffies, 65 m. amž., invalidę naš-
lę, jos namuose, 1265 Wino-
na ave., ir pagrobė kiek tai
brangenybių.

Dabar jis tvirtina, kad ją
nužudęs gindamas, kadangi
moteriškė invalidė jam grasi-
nusi su žirkėmis.

Munroe yra laikraščių iš-
nešiotojas.

GABUS ARPŲ DIRBĖJAS

ŠAKIAI — Ussienų k.
gyv. Unguraitis Pranas pla-
čioje apylinkėje žinomas kaip
gabus arpų dirbėjas. Jo išsi-
dirbtų modelių padirbtos
arpas įvairaus labai gerai išva-
lo, nes kartu prie jų yra ir
fuktelis. Tomis arpomis susi-
domėjo žemės ūkio rūmai ir
nusiuntė vieną tokių arpų
Dotnuvą ištirti. Dotnuvos ty-
rimo stotis Unguraitį arpas
pripažino tinkamomis ir žemės
ūkio rūmai dabar užsakė
pagaminti 12 tokių arpų ki-
toms Lietuvos vietoms. Arpa
vietoje kaštuoja 110 litų.

SAJUDIS BOLŠEVIKŲ KARIUOMENĖJE

MASKVA, rugp. 31. — Po
Stalino priešininkų sušaudy-
mo, bolševikų kariuomenėje pa-
sireiškė sąjudis prieš vyriausybę,
kai kur kariai atsisakė
klausti savo vadų. Pirmiau-
sia Riazaniuje kariai atsisakė
klausti karininkų. Paskiau ir
Ukrainoje.

Vyriausybė pranešė, kad šis
sąjudis greitai nustelbtas. Sa-
vo kelių čekos agentai išsijuo-
sė dirba, areštuodami įtaria-
muosius trockininkus, dau-
giausia tarp vyriausybės tar-
nautojų ir pačių valdininkų.

NAUJI STREIKAI GRĖŠIA PRANCŪZIJAI

PARYŽIUS, rugp. 31. —
Prancūzijai grėšia nauji dar-
bininkų streikai, kadangi pre-
mjero Blumo vyriausybė ne-
suspėja vykdyti visų prave-
tų darbininkų naudai įstaty-
mų.

Savo kelių pramonininkai
įspėja vyriausybę, kad ji su-
silaikytų su tų neprėptųjų įs-
tatymų vykdymu.

KOVAI PRIES KOMUNIZ- MĄ PRIEMONĖ

MILLWAUKEE, Wis.,
rugp. 31. — Sakydamas pra-
kalbą National Union for So-
cial Justice Wineconsino val-
stybės suvažiavime kun. C. E.
Coughlin pareiškė, kad ge-
riausia priemonė sekmingai
kovai prieš komunizmą yra
darbininkų buities gerinimas.

ORAS

CHICAGO SRITIS.
Šiandien debesuota ir šilčiau.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: United States and its possessions:
One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — 35c. Canada & Foreign: One Year — \$7.00; Six Months — \$4.50.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
Advertising rates on application.
"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

"DRAUGAS"

Skelbimų kainos pristatymas pareikalavus.
Bendradarbiai ir korespondentams raštų negrąžina, jei neprasoja tai padaryti ir neprisiima tam tikrą pastą ženkli.
Redaktorius priima — nuo 4 val. iki 5 val. popiet.
Skelbimai sekantisiai dienai priimami iki 5 val. popiet.
PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos valstybės.
Metams — \$6.00; Pusmetiui — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse pnumerata: Metams — \$7.00; Pusmetiui — \$4.00. Kopija — .95c.

DIENOS KLAUSIMAI

LIETUVOS "SEIMUI" SUSIRINKUS

Šiandien susirenka pirmą sesijon Lietuvos "seimas" svarstyti vyriausybės patiekty įstatymų.

Šis "seimas" iš eilės turėtų būti ketvirtasis. Bet jis tokiu nevadinamas. Kodėl taip — mūsų skaitytojams yra gerai žinoma: šiaandien susirenka "seimas", tai nelegalus kūdikis. Kaip mes nekartą esame pastebėję, kad tai nėra seimas, nėra visos tautos atstovybė, bet vienos ir tai negausingos tautininkų partijos padaras.

Tiesa, "seimas" buvo renkamas slapto balsavimu, bet balsuotojai neturėjo jokio pasirinkimo. Kandidatai ir atstovus buvo išimtinai tautininkų partijos žmonės. Kitoms partijoms, ar šiaip jau piliečių grupėms neleidavo savo kandidatų statyti. Dėl to, suprantama, kad tas "seimas" taip šoks, kaip tautininkų muzika gros. Jis nekalbės (ir neturės teisės kalbėti) tautos vardu, nereikš jos pageidavimų, negins jos interesus, bet tik darys visą tą, kas tautininkams gera ir reikalinga. Jei kitaip pasielgtų, "seimo" gyvenimas užsibaigtų su pirmu jo posėdžiu.

Dėl to iš "tautininkų seimo" nieko gero netenka laukti. Lietuvos vidaus politinės padėties jis nestabilizuos, tautos vienybės jis neatstatys, nei spaudai nei organizacijoms laisvės jis neduos ir įstatymus leis tik tokius, kurie iš anksto bus padiktuoti.

Kai kurie asmenys tvirtina, kad ir toks seimas, koks jis sudarytas, bus geriau, negu jo visai neturėti. Vadinas, geriau negu nieko. Jei tu tuo sutikti, reikėtų dalinai pripažinti nelegalią kūdikį legaliu, sustiprinti tautininkų diktatūrą ir išsizdėti teisių reikalauti, kad būtų sudaryta tautos atstovybė su lyg Steigiamojo Seimo priimtos valstybės konstitucijos.

Šiandien susirinkus tautininkų "seimui" Lietuvoje, tauta turėtų pareikalauti, kad jis nezaistų tautos teisėmis, nejuokintų pasaulio, bet tuoį sudarytų galimybės naujiems tautos atstovybės rinkimams ir politinio būvio stabilizavimui.

DĖL ŠLIUPO REIKALAVIMŲ

Chicago lietuvų socialistų dienraštis paskelbė dr. Šliupo raštą vienam tautininkų "seimo" Lietuvoje atstovui, kuriame reiškia savotiškus reikalavimus susirenkančiam "seimui".

Tuose Šliupo reikalavimuose yra gerų pusių, bet labai daug nerimty ir neteisingų. Pasisakęs, kad Lietuvos respublika turi būti demokratiška, nes gyventojų daugumą sudaro pilksermėgiai ūkininkai ir neturintys miestelių gyventojai, Šliupas teisingai rašo, kad konstitucija turi būti pataisyta ir ji turi būti teisingumu paremta.

Tačiau, Šliupas, kaip visuomet, taip ir šio kartą, iš ilgo rašto išėina iš krašto. Jis reikalauja Lietuvoje laisvės, bet ne visiems — tik laisvamaniams ir atviriems bedieviams. Tikinčiųjų žmonių laisvę Šliupas reikalauja dar labiau suvaržyti. Anot jo, bažnyčia reikią atskirti nuo valstybės; atimti iš bažnyčių trolebus ir žemę; nustatyti atlyginimą dvasininkams už patarnavimą bažnyčiose; bažnytnines procesijas teleisti tik bažnyčiose ir šventoriniuose; nustatyti bažnyčių ir visuomenų skaičių; tikyba mokoma tik bažnyčiose; tikybos dėstymą išmesti iš visų mokyklų.

Tokie tai dr. Šliupo reikalavimai. Tiems jo reikalavimams, be abejo, pritars ir

socialistai ir komunistai. Pritars dėl to, kad visai panašiai religijos laisvę suvaržyta, tiesą pasakius, visai atimta Rusijoje, Meksikoje ir Ispanijoje. Matyti, kad Šliupas ne vienas tuos reikalavimus rašė. Jam padėjo ir socialistai ir komunistai, kurie ir Lietuvoje stengiasi suorganizuoti "bendrą liaudies frontą". Senį Šliupą ir tą "frontą", matyti, jau įkinkė.

Šliupas, reikalaujamas vieniems piliečiams laisvės, bet kitiems vergijos, meškiškai pasitarnauja demokratijai. Demokratišbė visiems teikia laisvę ir lygias teises, kuomet Šliupas nori privilegijų laisvamaniams, o belaisvės tikintiesiems. Tai yra neteisinga ir net nežmoniška.

VALDŽIOS PAŠALPA ŪKININKAMS LIETUVOJ IR AMERIKOJ

Lietuvos ir Amerikos būdai pagalbėti ūkininkams yra skirtingi. Amerikoje, kaip žinome, ūkininkai gavo pašalpą grynais pinigais, jei sumažindavo savo ūkio gamybą. Gaudavo pašalpos kaulių augintojai, kviečių augintojai, ir kiti, jei sutikdavo po mažiau gaminti.

Lietuvų ūkininkams pašalpa einą kitais keliais. Štai kaip ten daroma:

Šiais metais iš valstybės izdo per žemės ūkio rūmus pieno ūkiui kelti paskirta 197,000 litų pašalpų. Pašalpų samatą žemės ūkio ministeris jau patvirtino. Naujoms pieninėms steigti (Karliško, Aluntos, Buginių), duodant po 50 nuoš. namo įrengimui, viso paskirta 30,000 litų. Toms pieninėms mašinoms įsigyti, duodant iki 25 nuoš. pašalpų, taip pat paskirta 30,000 litų. 50 naujų grietinės nugriebimo punktų trobesiams įrengti ir mašinoms įsigyti paskirta 25,000 litų. Dviems rankinėms pieninėms pasterizacijai įsigyti paskirta 10,000 litų. Sūrinėms pieninėms mašinoms ir rūsiui įrengti, duodant 50 nuoš. pašalpų, paskirta 6,000 litų. Šuliniams ir filtrams įrengti pašalpų paskirta šešioms pieninėms kiekvienai po 5,000 litų, taigi viso šuliniams paskirta 30,000 litų. Be to, keturioms pieninėms paskirta 6,000 litų filtrams įrengti.

Klaipėdos krašto pieno ūkiui remti, pieninių namų statymui, mašinų įsigijimui, grietinės nugriebimo punktų steigimui, artozių šulinių ir filtrų statymui paskirta 60,000 litų.

TAISO KLAIIDAS

Vyriausias "Encyclopedia Britannica" redaktorius F. H. Hooper tariasi su katalikų mokslo vyrais apie ištaisymą jo redaguojamo enciklopedijoje klaidingų žinių apie katalikų Bažnyčią.

Kadangi enciklopedija leidžia papildomus toms, tai kai kurių klaidų atitaisymai įvyks jau šių metų laidoje. Straipsnis apie jėzuitus bus įdėtas į naujas ir parašytas vieno mokyto jėzuito.

Panašiai bus atitaisyti ir visi kiti aprašymai dalykų, liečiančių katalikystę.

SEMINARIJA MEKSIKONAMS

Jau praėjusiais metais Jungtinių Valstijų katalikiškoji hierarkija paskyrė komisiją reikale steigimo dvasinės seminarijos jauniems meksikonams auklėti ir mokyti į kunigus.

Komisija seminarijos planą jau išdirbo. Vieta kol kas dar nėra numatyta.

Kadangi Meksikoje eina nuolatiniai neramumai ir persekiojimai, tai jaunų vyrų mokymas, auklėjimas ir prirengimas į kunigus yra apsunkintas. Todėl kunigų seminarija jauniems meksikonams yra steigama šioje šalyje.

Lietuvų komunistų frontas per metus paskleidžia 2,666,000 kopijų laikraščių kovojančių su religija. Katalikiškų laikraščių paskleidžiama per metus 7,030,000 kopijų. Indiferentiškų laikraščių paplinta 25,902,000 kopijų.

Lietuvų kai kuriose fabrikuose padaugėjo orderiai ir atsirado daugiau darbų. Ypač pagerėjo darbai Kauno stiklo ir audimo fabrikuose ir Jonavos baldų fabrikuose.

Latvija naudojamos žemės turi mažiau, negu Lietuva. Bet Latvija raguočių ir melžiamų karvių turi daugiau, negu Lietuva.

Lietuvų žydų yra 170 tūkstančių, o Latvijoje — 97 tūkstančiai.

ISPANIJA

Dabar Svarbu ir Įdomu Susipažinti Su Jos Praeitimi

(Tęsinys)

Pilypo pralaimėjimai

Pilypas turėjo du svarbius ir didelius pralaimėjimus. Vienas tai buvo Olandijoje. Kaip jo tėvas Karolis savo viešpatavimo pradžioje klaidą padarė Ispanijoje ir aukštas pozicijas paskirdamas svetimtaučius flamandus, taip dabar Pilypas Olandijoje paskyrė ir aukštas pozicijas ispanus. Jau vien tas sukelė olandus prieš Pilypą. Be to Olandijoje jau buvo bepradėjęs įsigalėti protestantizmas. Tas kėlė olandų neapykantą ispanams. Olandai norėjo savivaldybės. Pilypas priešinosi ir Olandijos miestuose pastatė ispaniškos kariuomenės dalis. Toliau Pilypas pradėjo veikti Olandijoje prieš kreivatikus. Tai daugelis persekiojamų protestantų iškeliavo į Angliją, kur ieškojo paramos kovoje prieš ispanus. Parama buvo teikiama ir padrasinti olandai griebėsi kovos prieš ispanus.

Olandai turėjo paramos ne vien iš Anglijos, o ir iš Prancūzijos. Pilypas matė, kad norint pasilaikyti Olandiją turi aplaužyti ragus Anglijai. Tada Anglija jau buvo stiprėjanti tauta. Ji jau buvo Ispanijai konkurentė Amerikoje. Jos laivyno jėgos didėjo. Tai gi atėjo laikas, kada įsigalėjusi išdidi Ispanija turi perimsi su stiprėjančia Anglija. Jūrose turi viešpatuoti arba Ispanija arba Anglija.

Pilypas ir pradėjo rengtis prie šių intynių. Rengėsi ilgai, planavo, tarėsi, ir užtektiek, kad proga laimėti pasipruko. Besirengiant mirė Donas Jonas, austrijietis, kuriam vadovaujant turkų jūrų galybė buvo sutremta. Į jo vietą Pilypas paskyrė kunigaikštį Medina Sidonia, kurs bandė nuo tos pareigos atsakyti. Jisai šitaip rašė karaliui: "Aš nesu užtekčiai sveikas, kad vykti į jūras. Iš nedidelio patyrimo ant jūrų aš žinau, kad sergu jūros liga. Sąžiningai tariant, aš negaliu imtis tos pareigos. Užsimojimas toks svarbus, prisirengimai tokie dideli, kad žmogui be jūrų ir karo patyrimo negalima apsiimti. Aš nesu turėjęs jokio patyrimo. Be to bpti ir Armadą visai napatyrusiam, be susipažinimo, su ja ir su jos kapitonais ir karininkais, nesusipažinus su pranešimais iš Anglijos ir jos uostus, nesusipažinus su pranešimais, kurie per metų metus buvo Marizo Santa Cruz žinioje, reikėtų eiti su užrištomis akimis ir be abejonės grabinėdamas su užrištomis akimis, turėsiu prastą raportą apie savo užpegną išduoti".

Bet Karalius vis tiek priverė kunigaikštį Medina Sidonia vadovauti armadai. Pasėkmės buvo tokios, kad Ispanijos jūrų galybė žuvo ant visados. Ta ispanų nelaimė įvyko 1588 m.

Rašo Pranas Gudas

Toliau tas jūrų mušio pralaimėjimas vedė prie Olandijos praradimo ir prie laipsniško Ispanijos puolimo.

Netekimas Portugalijos

Pilypo viešpatavimo metu karalių giminystės priekabe Ispanija buvo sujungta su Portugalija. Ta unija tetvėrė 60 metų. Po to Portugalija atsimetė nuo Ispanijos.

Netrukus po to sekė karų karai, ir kuriuos buvo įveltos Ispanija, Anglija, Prancūzija ir Austrija. Vis tai buvo dėl nesutarimo kas turi užimti Ispanijos sostą. To karo metu Anglija pasigrobė Gibraltarą, kurį iki šiol tebevaldo. Tas kalnas guli ten, kur Ispanijos pakrantė arčiausia randasi Afrikos krantų. Gibraltaras sau goja susisiekimą tarp Atlantiko ir Viduržeminės jūros. Gibraltaras Anglijai teko 1704 metais.

Ispanijos puolimo priežastys

Patys ispanai ir svetintaučiai priskaito daug priežasčių, dėl kurių Ispanija smuko žemyn. Tos priežastys buvo: jos sekancijos: karai, emigracija, netikusios valdžios, stoka vieškelio, stoka vandens kelių, aukšti mokesčiai, išduodumas ir tinginavimas didelių, nes veik pusę ispanų vadinosi lidalgos - bajorai, kurie ūkio darbą, amatus, prekybą, pramonės laikė panieką ir tais dalykais užsiimti skaitė pasižeminimu. Prasčiokai pamėgdžiojo ponus. Jie irgi suvingo. Smukimas buvo dideis ir staigus. Miestai ir miesteliai ėmė tuštėti, laukai liko neapdirbinėjami. Sevilijos miestas neteko trijų ketvirtadalių savo gyventojų. Ūkių darbai taip susmuko, kad tik 24-ta dalis sodžių žemės tebūvo apdirbinėjama. Prekyba sumenkėjo. Ėmė trukti maisto. Tūkstančiai šeimynų neturėjo nieko geresnio, kaip žolį maitinimuisi. Valstybės izdas ištūstėjo. Kareiviai ir valdininkai retai ir po mažai tegaudavo algų. Daėjo iki to, kad ir karališkai šeimynai prisedavo būti be maisto. 1699 metais gausios žmonių susirinko prie karališkų rūmų ir prie pat langų šaukė: duonos! duonos!

Buvo užėjusi tikra dvasinė cholera.

Napoleono gadyne

Po revoliucijos Prancūzijoje Napoleono laikais Ispanija sykiu su Prancūzija laikėsi prieš Angliją. Abi valstybės sujungė laivynų jėgas ir bandė užduoti smūgi Anglijos laivynui. Jūrų jėgos susitiko spalį 21, 1805 Ispanijos pakrantėse ties Trafalgar. Viršus buvo anglų pusėje. Tai buvo antras didis anglų laivyno laimėjimas, o ispanų buvo antras didis anglų laivyno pralaimėjimas.

Po pirmojo pralaimėjimo Ispanijos karalius Pilypas pasakė, kad girdi jis siuntęs lai-

MANO VIKIŠINO ĮSPUDŽIAI

Pereitą subatą su savo draugu sutariau porai dienų išvažiuoti vikeišinui. Aprūpinę draugo 1920 m. stailos forduką, linksmi pasileidom į Viskansiną.

Sutemus pasiečėm vieną mažą miestelį ir nutarėm pernakvoti. Miestely radom tik vieną otelį ir po tuo pačiu stogu salioną, kuriaue prie baro, ir prie stalių, sėdėjo, daug keistų ir įtartinių veidų. Alasas buvo irgi dideis. Prie prie registrie urašme kambario. Patarnautojas ištraukė knygą ir liepia pasisainyti.

— Ar tamsta esi šiur, kad naktį čia neužpuls mūsų prieteliai? — paklausiau patarnautojo.

— Nieko panašaus, galite būti visai spakaini, — atsakė patarnautojas.

Nespėjus mudviem knygon pasirašyti, žiūrime — iš knygų išlindo vienas, daugelio pažįstamas tarptautinis kraugerys Blakė ir visomis aštuoniomis maršuoja link mūsų pavardžių.

—Tamsta sakei nieko panašaus, o, štai, parodžian patarnautojui pirštu, nespėjom knygon pasirašyti, gi vienas jau ir eina žiūrėti, kokio numerio kambary apsisistojom.

Apsišarvavę kantrybe, nors buvo aišku, kad ant rytojaus atsikėlę rasime ant kūno raudonų žnokų, nuėjom gult. Bet čia vėl bėda. Apačioj salione toks triukšmas, kad negali nei akių sudėti. Gulėdami mįstijam, koku būdu galima būtų juos nutildyti.

— Pala, — sako, draugas,

vyną kovoti ne su audromis, o su priešais. Mat tada jo nepergalinjoji armada nukentėjo ne vien nuo anglų šuvių, o ir nuo audrų. Po antrojo pralaimėjimo Napoleonas pasakė, kad girdi, aš pats negaliu visur būti.

Po šio pralaimėjimo Napoleonas pasiūlė Ispanijai planą pasidalinti Portugaliją. Portugalijos karalius, išgirdęs apie tą sumanymą, nieko neaukęs pabėgo į Ameriką, tik ne į Jungtines Valstybes, o į Braziliją, kuri tada buvo Portugalijos kolonija. Tokiu būdu per daug metų Portugalija buvo valdoma iš užjūrio.

Prie Portugalijos pasidalinimo nepriejo delto, kad Napoleonas sumanė užimti pačią Ispaniją. Prancūzijos armija įsiveržė į Ispaniją ir užėmė sostinę Madridą. Karalius buvo paskelbtas Napoleono broliis Juozapas. Bet ispanai nemurmo ir sukilo prieš prancūzus. Sukilusiems ispanams Anglija pasiuntė į talką dvi-

— aš sumislijau. Einu salionan.

Nulipus jam žemyn ir pradarius duris, girdžiu, draugas sako savininkui: — Sei, mister! Prašau ryt rytą mane anksti pūkelti. Vaziuodamas netoli už miestelio pamečiau piniginę su 100 dol. Dabar vakaras, niekas nevaikščioja, tai ir neras, o ryt anksti rytą aš išvažiuoju rasiu.

Nepaėjo nei penkios minutos, kaip salione pradėjo triukšmas mažėti, o už dešimties minutų ir visai pasidarė tyla. Supratau, kad visi buvę salione, išgirdę mano draugo kalbą, vienas paskui kitą smuko pro duris ieškoti mano nepamestos piniginės su 100 dol.

Salione triukšmui nutilus, greitai ir kietai užmigom. Sapnuoju aš, kad, štai, atsidero kambario durys, įeina nepažįstamas žmogus ir taikosi mane smaugti. Nelaukdamas, kol jis man pagriebs už gerklės, sugniaužiau kumštį ir porą sykių apsukęs lietuviškai — drožiau nepažįstamam į pačią panosę. Žmogus aktelejo ir išbėgo iš kambario.

Ant rytojaus atsikėlęs žiūriu, kad mano draugo nosė išputus ir raudona, kaip vyšniavas abuolys.

—Na, čia dabar kas? — sakau jam. — Kur tu tiek miegiu priuostei, kad nosė iškilus, kaip boba, kokias šeimninkės kepa šventėmis.

— Draugas čiuptelėjo už nosies ir nusikeikė.

— Būtybė tas kraugerys, kurį išvakaro matėm einant per knygą pažiūrėti kokio numerio kambary apsisistojom. Užuot kandus į blaudzą, įkanddo tiesiog į nosę.

(Pabaiga bus)

ermijas. Karas tęsėsi net šešis metus. Napoleonas nesi-tenkino Ispanija, o įsiveržė ir į Portugaliją. Kai Napoleonas įsiveržė į Rusiją irėjo ant Maskvos, tai prancūzų jėgos Ispanijos ir Portugalijoje buvo susilpnintos. Tada portugalams ir ispanams su anglų pagalba pavyko uždrožti keletą smūgių prancūzams ir Napoleono broliis, Ispanijos karalius, turėjo bėgti iš Madrido.

Ispaniją buvo užkariavęs pats Napoleonas. Jis po pergalės Madride prie karališkųjų rūmų, uždėjęs ranką ant marmurino liūto, pasakė: "Pagalios turiu Ispaniją, kurios taip labai norėjau".

Ispanai, išviję prancūzus, atsigriebė, bet kilti neįstengė. Viena po kitai atkritė Ispanijos kolonijos Amerikoje. Atsimetė Peruvijs, Meksika, Kuba tapo nepriklausoma. Florida ir Filipinų salos teko Dėlei Samui.

(Bus daugiau)

Morkus

Iš po mano balanos

Įdomesnės muzikos mėgėjui nekarta tenka susidurti su opera taip vadinama "Mefistofele". Šisai žingeidus muzikos sandėlis, o da lietuviui muzikui, yra lipšnus ne vien kaip muzikos kūriny, bet ir kaip nepaprastas įvykis muzikos istorijoje.

Arrigo Boito, josios sutvėrėjas, yra kur kas lietuviui daugiau artimesnis, negu bile kuris kitas italas kompozitorius. Ir, štai, dėl ko. Beito mamytė, Juzė Radolinskaitė, aiškus dalykas, buvo daugiau lietuvi, negu kas kita. Ir nors gyveno Italijoje, bet labai dažnai lankėsi ir Lietuvoje. Atvažiuodama pati, atsiveždavo ir savo sūnuką Arrigo. Jis Lietuvą taip pamilo, kad pasikui pats, kur buvęs, kur nebuvęs, į Lietuvą užkliūdavo. Gana to, kad garsiaame jo "Mefistofelyje" skamba daug grynai lietuviškų posmų, o jo veide žėri daug lietuviško kraujo. Sakytai, iš išvaizdos tikras lietuvis. Italui nei biskų nepanašus. Jei kam žingeidu, labai panašus nūdieniniam šarkiui. Ne tik panašus veidu, bet ir užsimojimais. Kaip kompozitorius begalo gabus. Nors kai kas sako, kad buvo da miklesnis kaip rašėjas. Tiek to, kad ne raštu, o tik muzika savo vardą įamžino.

Būtų įamžinęs ir da plačiau, jei ne tipiškas lietuviškas užsikirtimas. Paprastai, kompozitorius savo kūrinių kitam sugroti paveda. Ypač Italijoje tai nuo amžių priimta taisyklė. Gi Boito užsispyrė pats savo "Mefistofelį" parodyti. Na ir, žinoma, jau vien tuo priešais save italų skonį įerzino. Renkasi klausytojai ne tiek "Mefistofelį", išgirsti, kiek jo kūrėją ant juoko palaikyti. Ir pats Boito pastebi tai. Tik jau buvo pervėlu ką kitą pradėti. Dėl to būtinai reikėjo pradėti sumanymą toliau traukti. Bet kai pradės klausytojai ner-

mauti! Nesavais balsais bliauti! Boitą ką nugriebia svaidyti! Pasekos to viso buvo tos, kad po šešių valandų nemaitytos kamuolės, operai neva užsibaigus, klausytojai Boitą kūliais iš svetainės išrito! Taip, kad jau gerokai garsus Boitas, vietoje save da garsiau išgarsinti, susmuko taip, jog paskui jau niekad daugiau išsitiesti nemėgino. Gi jo "Mefistofele" ir po šiai dienai, tik, aiškus dalykas, gerokai pertaisyta, tai vienur, tai kitur suskamba.

Tik pagalvok, kaip tie laikai keičiasi. Neseniai visi iki vienam pritarėm šūkiui, jog be parapijinės mokyklos tautinis mūsų likimas neįmanomas. Ir tas buvo tiesa. Visur, kur tik minėtos mokyklos atsirado, lietuviai katalikai ten ne vien moraliai, bet ir tautiniai iki padangių iškilo. Kad kartais neprisiėtų ginčytis, tokių parapijų vardų neminėsiu. Antraip vertus minėti nei nereikia. Tai viešas dalykas ir apie tai visi gerai žino. Tai ten, mat, kur lietuviai geriausiai tautiniai ir politiniai yra susirūšę. Tai ten, kur lietuviai užima aukštas vietas ne tik savitarpėje, bet ir apskritai. Tai ten, iš kur būdriauši ir mikliausi veikėjai ir parinktieji lietuviai iškilo. It tyčia, vienok, nevisados šv. Jono. Reiškia, kas buvo gera pirmiau, visai neprieinama dabar. Taip, kad tie lietuviai, kurie mano, jog su parapijinės mokykla jie išgaletų pasivyti anuosius, dažniausiai klysta. Ir, štai, ve dėl ko. Pirmiau, matyk, ar statai bažnyčią ar atidarei mokyklą, tai buvo tavo dalykas, o ne kitų? Meldeisi, kaip mokėjai; mokinai jaunimą sau, o ne kitam. Kur kas kitaip dabar. Da ne vieno vietoj lietuviškos bažnytelės reikėtų. Da būt ją kam ir pastatyti. Bet pamėgink, sveikas, pradėti! Kai matai susidursi su kliūtimis, iki šiol Amerikoj negirdėtomis... Pirm, neg žinosi, i kalbės tau, jog ligotas esi, ir kad geriau grįž atgal Lietuvon pasigydyti. Neduok Dieve! Turi mokyklą. Ir kas tau iš jos? Neva mokyklą tavo, tai vadinas, tavo ištekliai įsteigta, o betgi tu joje esi tik nepakenčiamas asmuo. Ne girdėti ir nematyti "svečiai" ją taip prižiūri ir tvarko, kad tau ir tavo idėjai jau nei nosies parodyti vietos neliko. Taip, mokyklą ir neva jaunimą auklėja. Tik, auklėja ne tau, o tik priešais tave, žodžiu, tikrai lietuviškoje mokyklose, o lietuviška dvasia jei tik ant pirštukų pasirodyt išdrįsta. Gi tuo tarpu ištautėjimo deivė net sienos braška, kai savo sukutinį drožia. Galutina, kaip mokykloje, taip ir bažnyčioje. Kitaip ir būti negali. Kokia dvasia varžo mokyklą, tokia pat vartys ir bažnyčią. Vadinas, žiūrinėti į parapijos mokyklą, į kaip tautinio išlikimo sargą, jau tik tuščias užsimojimas.

Per komunistės teismą. Praėjusią savaitę vienam Chicago teismų pradėta byla jaunos komunistės Eleonor Swimmer, kaltinamos drumstumu viešosios ramybės. Jos ginti stoji trys advokatai. Teisėjui pareiškus, kad jos gynimui pakanka vieno advokato, kiti du bandė priešintis. Tat susirinkę bylos klausyti žmonės tuos du advokatus išmetė iš teismo. Byla nutraukta ir atidėta iki rugsėjo mėn. 15 d. Atvaizde ženkla (vilyčiomis) pažymėti komunistė ir vienas jos advokatų Ben Mayers.

Samaritonas, aiškus dalykas, yra tokis pat žydas, kaip ir kiti. Vadinas, samaritonas vien dėl to, kad paeina iš vietos vadinamos Samarija. Samaritonų niekad nebuvo daug. Kristaus laikuose ir tai jų vos saujalės būta. Šiandien jau vos tik keli. Tai vienok jie vis da laikosi. Pavyzdin gas samarietis, jei ieško moteries, tai ieško saviškės. Ne kartą pasensta belaukdamas, kol kokios sulaukia. Ypač pas juos, mat, merginų labai mažai. Nūdienos samaritonui, o turėti moterį, garbė neapsakoma ir retenybė nematyta.

Kalnas Sunaikino Du Bažnytkaimius

MASKVA. — Tasso žinio mis iš Piatigorsko, rugpiūčio 7 d. Čegeto srityje nugriuvo didelis kalnas. Du bažnytkaimiai buvo visiškai sunaikinti. Žuvusių žmonių skaičius kol kas dar nežinomas.

Pasiūlymas Ieškantiems Naujos Pramonės

Naujas užpatentuotas išradimas, kuris pritaikomas prie kiekvieno Garu ar Vandeniu šildomo pečiaus. Visa šiluma, kuri išbėga per kamina sugrąžinama atgal į pečių, veik galutiniam sunaudojimui, ir per tą sutapinimą nuo 35 iki 45 procentų šilumos. Parsiduoda leidimas atskirioms valstijoms, teritorijoms arba miestams. Produktas išbandytas. Su 8 svarais minkštų medžių užvirinama 16 gallonų vandens. Operuoja suvirš 400 pečių Chicagoje. Atsiuškite:

KAZ HEAT INTENSIFIER CO.

2522 West 45th Street, Chicago, Ill.

Pastaba: Šis išradimas Lietuvo, ir vien tik lietuviams duodama pirmą progą iki spalio pirmos dienos.

SUKYS - DOODY - ANTONISEN
INC
3320 So. Halsted Street
PHONE: YARds 5215

D A B A R Firmus Morgičius
Skolinam ir Perkam
REAL ESTATE
Visokios Rūšies Insurance — Ugnies, Viesulo, Automobilų, Sūklų ir t. t.

Lietuviai Ispanų Svetimšalių Legijoje

Iš vynuogių laukų į Ispaniją. Vilniečiai Guobiai ir kurnietis Brazdžiūnas — ispanų svetimšalių legijono kareiviai. Žygis 50 laipsnių karštyje. Stiklinė vandens — 10 pezetų. Smėlyje kepa kiaušinius

1926—1929 metais iš Lietuvos į Prancūziją laukų darbuams vyko nemažas skaičius darbininkų. Vieni jų ten įsigyveno ir per metus uždirbdavo po 1000—1500 frankų. Gavęs iš savo draugo laišką, sugundė važiuoti į Prancūziją ir Kauno darbininkas Motiejus Brazdžiūnas. Po kelių mėnesių jis jau buvo Pietų Prancūzijoje ir dirbo vynuogių laukuose.

Pirmaisiais metais Brazdžiūnui visai nebologai sekėsi. Jis per mėnesį uždirbdavo po 200—300 frankų, o be to, dar

gavdavęs butą ir maistą. Tačiau neilgai buvę tokie geri laikai. Prancūzijoje taip pat atsirado bedarbių. Vyriausybė buvo įpareigojami pirmoje eilėje darbą teikti Prancūzijos piliečiams. Tūkstančiai atvykusių laukų darbininkų svetimšalių turėjo sugrįžti namo. Bene daugiausia nukentėjo laukų darbininkai, nes tais laikais Prancūzijoje jų buvo labai daug. Ir mūsų tautie-

čiui Brazdžiūnui teko apleisti savo gerąjį šeiminką.

Brazdžiūnas buvo susitaukęs apie 1800 frankų ir jau ruošėsis vykti Lietuvon. Bet jį sugundė vienas rusų emigrantas ir prikalbėjo vykti Ispanijon. Brazdžiūnas vienas su tuo rusų emigrantu vykti nenorėjęs, tad jie susirado du brolius Guobius, kilusius iš okupuotos Lietuvos. Guobiai su kitais lenkų darbininkais buvo į Prancūziją nuvykę 1928 metais. Taip trys lietuviai ir vienas rusas 1929 metais išvyko į Ispaniją. Po kelių dienų jie jau buvo ispanų sostinėje Madride.

Anas rusas Madride turėjęs draugų, kurie jau seniau tarnavę ispanų svetimšalių legijoje Afrikoje, Maroke. Rusas prikalbėjęs Brazdžiūną ir Guobius vykti į nežinomąjį kraštą Afriką. Guobiai ir Brazdžiūnas paklausė ir nuvykę. Jiems neteko mokėti kelionės išlaidų, nes už juos sumokėjo tam tikra bendrovė, kuri rinkdavo kandidatus į svetimšalių legijoną. Būsimiems ispanų svetimšalių legijono kareiviams teko pergyventi daug sunkumų Afrikos pakraščiuose. Jie išlipę Ceutos uoste. Turėjo pėsti žygiuoti net apie 150 kilometrų į pulko štabą. Tada karštis siekė iki 50 laipsnių ir juos labai vargino. Pagaliau, po kelių dienų kelionės, keturi europiečiai užsiregistravo pulko štabe.

Neseniai mūsų tautietis Brazdžiūnas parašė savo gimėms laiską. Jis rašo, kad po vienerių metų jau buvęs tikruoju ispanų svetimšalių legijono kareiviu. Jiems ne kartą tekudavo žygiuoti į Maroko gilumą raminti vietos mahometonų, kurie dažnai suklidavo prieš ispanų vyriausybę. Svetimšalių legijono dalimis i tokius sukilėlių kaimus tekudavo eiti pirmiesiems. Vandens ar vyno kiekvienas kareivis gaudavęs tam tikrą buteliuką. Tačiau to nepakadavo. Kalnuose, kur vandens nėra, vietos gyventojai už vieną stiklinuką kaž kokio rūkštaus gėrimo ima net po 10 pezetų.

Vasaromis svetimšalių legijono kareiviai išsidavę į darbų apgyventus kaimus. Jie mės tekdavę matyti, kaip smėlyje padėtas kiaušinis per 8-10 minučių iškepdavo. Vasaros manevrų metu europiečiai nelabai gali vaikščioti basi, nes žemė yra labai karšta. Tik Viduržemio jūros pakraščiuose klimatas kiek vėsesnis. Sakoma, kad Ispanijos svetimšalių legijone esant ir daugiau lietuvių, kurie dabartinio samyžio metu iš Afrikos siunčiami į Ispaniją tvarkos daryti.

SHE LOST 20 POUNDS OF FAT

Feel full of pep and possess the slender form you crave—you can't if you listen to gossipers. To take off excess fat go light on fatty meats, butter, cream and sugary sweets—eat more fruit and vegetables and take a half teaspoonful of Kruschen Salts in a glass of hot water every morning to eliminate excess waste. Mrs. Elma Verille of Havre de Grace, Md. writes: "I took off 20 lbs.—my clothes fit me fine now." No drastic cathartics—no constipation—but blissful daily bowel action when you take your little daily dose of Kruschen.

TO LOSE FAT

Mrs. M. Katner of Brooklyn, N. Y. writes: "Have used Kruschen for the past 4 months and have not only lost 25 pounds but feel so much better in every way. Even for people who don't care to reduce, Kruschen is wonderful to keep the system healthy. I being a nurse should know for I've tried so many things but only Kruschen answered all purposes." (May 15, 1928). TO lose fat SAFELY and HARMLESSLY, take a half teaspoonful of Kruschen Salts in a glass of hot water in the morning before breakfast—don't miss a morning's dose! Lasts 4 weeks costs but a trifle—get Kruschen Salts at any drugstore in America. If not joyfully satisfied after the first bottle—money back.

Buy gloves with what it saves

Nereik mokėti 50c. už dantų pastą. Listerine Tooth Paste gaunama po 55c. Tėnyk, kaip gerai ji veikia. Ją vartojdamas per duetas sutauptai \$2.00.

LISTERINE TOOTH PASTE
25¢

"Draugas" atlieka visokius spaudos darbus greitai, gerai ir prieinama kaina

SPAUSDINANT
KNYGAS
KVITAS
KONSTITUCIJAS
TIKIETUS
PLAKATUS
LAISKUS
BLANKAS

ir t. p., ir norint gauti aukštos kokybės darbą, eikite į

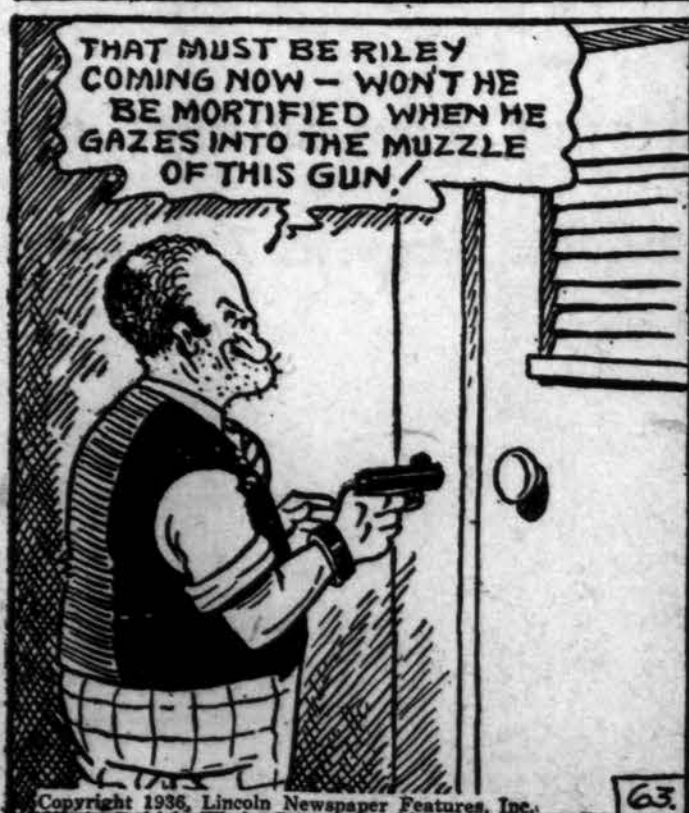
"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.

Dėl informacijų šaukite

CANal 7790

DETECTIVE RILEY

By Richard Lee

SMARKIAI TIESIAMAS ŽEMAIČIŲ PLENTAS

Prie statybos dirba apie 1000 darbininkų. Nuo Kauno iki Raseinių plentas bus baigtas 1937 metų pabaigoje.

Kaip žinoma, pernai Lietuvoje buvo pradėtas statyti didysis Žemaičių plentas, kuris tiesioginiui sujungs Kauną su Klaipėda. Dabar šio plento statybos darbai smarkiai varomi pirmyn. Šiuo metu visame plento ruože nuo Kauno iki Raseinių dirbami žemės darbai. Čia reikės supilti ir nukasti apie 1 mil. kubinių metrų žemės. Plentas vedamas per kalnus, upes, griovius ir miškus. Vietomis žemę reikia nukasti ligi 12 metrų, kitur reikia ligi tiek supilti. Statomi tiltai, dedami didžiuliai vamzdžiai. Vietomis supiltas pylimas siekia esančių medžių viršūnes. Padarytusius pylimus reikia apsaugoti nuo galimų vandens paplovinų ir kitų netikėtumų.

Prie Žemaičių plento statybos dirba apie 1000 darbininkų. Visi darbai atliekami gana gerai. Darbai vyksta nuo ankstyvo ryto ligi vėlyvo vakaro, o prie tiltų statybos net ištisą parą. Dabar sparčiai statomas gelžbetoninis tiltas per Nevėžio upę, kuris turės 125 metrus ilgio. Plentas tiesiamas pagal paskutinius tarptautinius plentų statybos reikalavimus. Visur žiūrima, kad būtų geras matomumas, būtų priešais matomas kuo ilgiausias plento galas, nebūtų staigių užsisukimų. Šį plentą nutiesus, Kaunas bus sujungtas su Raseiniais. Juo per Raseinius, išvažiuojus į Tauragės - Šiaulių plentą, bus galima lengviau nuvykti į Šiaulius ir kitur. Jau kitais metais numatyta Žemaičių plentą nuo Raseinių pradėti tiesyti Klaipėdos link. Jis eis

Ginklų Fonde Jau 1,139,097 Litai

Ginklų fondo kumį idėja rudo gilaus pritarimo visuose Lietuvos visuomenės sluoksniuose. Fondo kapitalai nuolat auga. Ligi rugpjūčio mėn. 1 d. ginklų fondan buvo suaukota: gryniais pinigais — 687,003 litai, vertybės popieriais — 449,458 lit., brangenybėmis — 2,615 lit., ir kitais daiktais — 20 litų. Taigi iš viso 1,139,097 litai. Vertybės popieriais ginklų fondui daugiausia auksa vidaus paskolos lakštais, žemės banko įkaito paskolos lakštais, akcinės bendrovės "Spindulio", akc. b-vės "Pažangos", akc. b-vės "Maisto", akc. b-vės "Lietuvos Cukrus" akcijos ir Lietuvos laisvės paskolos bonus.

Tsb.

Steigiamos Valstybinės Viešosios Bibliotekos

KAUNAS. — Rugsėjo mėn. pradžioje Lietuvoje buvo paskelbtas valstybinio viešųjų bibliotekų, vaikų darželių ir aikštelių įstatymas, kuris pradedamas veikti nuo rugsėjo mėn. 1 d. Įstatyme numatyta, kad viešųjų bibliotekų tikslas yra parūpinti visuomenei geros literatūros, plėsti visuomenėje knygų skaitymą ir rinkti kultūrinės vertybės spaudinius lietuvių ir kitomis kalbomis. Šios bibliotekos yra švietimo ministerio žinioje. Bibliotekas gali laikyti valstybės, savivaldybės ir privatiniai asmenys. Vaikų darželiai laikomi priešmokyklinio amžiaus vaikams auklėti. Gi mokyklinio amžiaus vaikams auklėti vasaros metu bus laikomos vaikų aikštelės. Jos bus švietimo ministerijos žinioje, bet gavus švietimo ministerio leidimą, vaikų darželius ir aikšteles galės steigti ir savivaldybės.

KAUNAS. — Prieš kurį laiką kai kurie Lietuvos vietose buvo pastebėti dažnesni susirgimai dezinterija. Dauguma dezinterija susirgusių žmonių dabar jau pasveiko. Nuo ligos pasirodymo pradžios ligi šio laiko Raseinių apskr. mirė 10 žmonių ir Kražiuose 1. Kitose Lietuvos vietose taip pat mirė keliasdešimt žmonių. Tenka pažymėti, kad Lietuvoje šiais metais susirgimai dezinterija buvo ne epidemijos, bet paprasto sezono susirgimų pobūdžio.

30 METŲ PRITYRIMAS
Akys egzaminuojamos — akiniai pritaikomi
DR. JOHN SMETANA
OPTOMETRISTAS
1801 S. Ashland Avenue
VALANDOS: kasdien nuo 9 iki 12 — 1:30 iki 8 vak.
Tel. CANAL 0523

LIETUVIAI DAKTARAI

Res. 6924 S. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS
2423 W. Marquette Road
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak.
Ketv. ir Nedėliomis susitarus

Tel. CANAL 2345
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2158 W. Cermak Road
Val. 2-4 ir 7-9 vak. vakare
Ketvėgais pagal sutartį
2305 So. Leavitt St.
Tel. CANAL 0402

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Utarn., Ketv. ir Pėtn. 10-9 val.
3147 So. Halsted St., Chicago
Panėd., Sered. ir Subat. 2-9 val.

DR. A. J. MANIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIRginia 1116 4070 Archer Ave.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8:30 vakare
REZIDENCIJA
LAFayette 3051 2519 W. 43rd St.
Valandos: 9-10 ryto ir 5-6 vak.
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį

Residence
6609 S. Artesian Ave.
PROspect 3403
DR. A. J. SHIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS
3156 W. 59th St.
HEMlock 5998
VALANDOS:
2-4 popiet — 7-9 vakare
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Office Phone Res. and Office
PROspect 1023 2359 S. Leavitt St.
CANAL 0706

DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago
OFFICE HOURS
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue

Ofiso Valandos
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Tel. BOUlevard 7820
Namų Tel. PROspect 1930

Tel. CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos 1-3 ir 7-8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7863

IVAIRIŲ DAKTARAI

DR. CHARLES SEGAL
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2 lubos
CHICAGO, ILL.
Telefonas MIDway 3830
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. ryto, ir nuo 7 iki 8:30 vak.
vakara

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. XABda 0994
Res. Tel. PLaza 2400
VALANDOS:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena

"DRAUGO" LABOR DAY PIKNIKAS

Vytauto Darže

115-tos gat. tarp Crawford ir Cicero Aves

Rugsėjo-Sept. 7 d., 1936

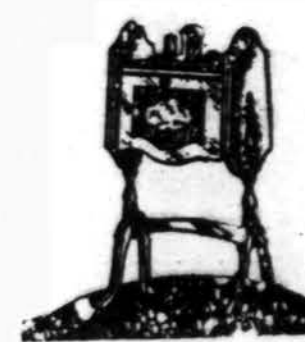
DOVANOS

Club Chair

Bridge Lamp

Smoking Stand

Visos trys viršminėtos
dovanos paaukotos

**ROOSEVELT FURNI-
TURE CO.**
2310 W. Roosevelt Rd.

Jovarauskas ir Bertulis,
savininkai

Vyrui Siūtas
vertės \$22.50
aukotas
**WM. A. LEWIS
CLOTHIERS**
4716 S. Ashland Ave.

Visos čionai atvaizduojamos dovanos teks laimingiems pikniko dalyviams.
Taipgi bus daug kitų dovanų.

Pikniko pradžia 10 val. ryto.

Bus šokiai prie geros muzikos, įvairių žaidimų ir tt.

Visi kviečiami Rugsėjo 7 d. atvykti į didžiulį "Draugo" Labor Day Pikniką Vytauto Darže.

NAUJOSIOS ANGLIJOS ŽINIOS

Marijos Vaikelių Išvažiavimas

HARTFORD, CONN. — Rugpiūčio 23 d. įvyko metinis Marijos vaikelių išvažiavimas Lake Congamond. Be didelio skaičiaus Marijos vaikelių, dalyvavo ir kelios lietuvių šeimos ir kunigai. Vi i turėjo "good time".

Lietuvių Legijono veikimas

Hartforde būna reguliariai lietuvių veteranų susirinkimai. Rugpiūčio 28 d. buvo nepaprastas susirinkimas. Mažytį, Hartfordo lietuvių ekskareivius nemano pasiduoti atoms lietuvių kolonijoms, kaip Bridgeport, Waterbury ir New Britain, kur jie randasi lietuvių ekskareivių posėdžiai. Teko girdėti, kad lietuvių ekskareivių Hartforde ir apylinkėse randasi nemažas skaičius. Vyrai, jungkitės viešybėn. Vienybė daug reiškia. Ir moterys pradeda bruzdėti. Jau tveriasi auxiliary unit.

Pasisekimo.

Karnivalas

Rugpiūčio 20, 21 ir 22 vakarais buvo Šv. Trejybės parapijos metinis karnivalas. Gražiai jamė darbavosi vyrai klūbas, vyčiai, Marijos vaikai ir Moterų gilda.

Norime viešai padėkoti lietuviams biznieriams ir ūkininkams, kurie aukojo karnivalui, būtent: Beacon Tavern, Bon Ton Grille, Kedys, Bill's Tavern, Povilonis, P and G Tavern, Town Tavern, York Tavern, Spellis, Old England Brewery, Aetna Brewery, Ark Tavern, Harkin's Ta-

vern, Lawrence Tavern, Town Tavern (Windsore), Sunrise Tavern (Windsore), Gižas, Vienna Bakery, New Rye Baking Co. (Wilson), Highland Dairy Ice Cream, Brazauskis (North Mancheste), Griška ir Vileikis (Paquonoke). Iš ūkininkų aukojo: Strugis (Mancheste), Volungevičius (Bucklande), Baukis, Deitua, Žutakauskas, Rūkas, Sakalauskas, Kripas, Kupčiūnas, Žukaitis, Blūžas, Jončius, Miškevičius, Mozūraitis, Kupčiūnas, Muraška, Čeponis, Milleris, Kašėta, Aidentas, Buidvitiene, Žukauskas. Visiems dėkojame. Jeigu kurių pavardės nėra, prašomi atsiųskiti; klaidą pataisysime.

Be to, reikia padėkoti ir visoms moterims, kurios dovanavo daiktų bazarui. Jų pavardžių neturiu, tai ir negaliu laikraštyje skelbti. Žodžiu, klebonas ir komisija dėkoja visiems, kurie darbavosi, aukojo ir t.t. Lai Dievulis visiems atlygina!

Žinutės

Serga ir guli ligoninėse: Vitas Kripas — Šv. Pranciškaus ligoninė, Grigaitienė, Vistortas ir Vistortienė — Hartfordo. Visiems linkime greit pasveikti.

Šiomis dienomis Niantic, Conn. įvyko Conn. Militia karininkų metiniai manevrai. Jų tarpe randasi ir lietuvių, kaip tai Gaskas, Mušinskas, Kasmonaitis, Bart ir kiti. Kai kurių lietuvių net paveikslai tilpo "Hartfordo Times" ir "Hartford Courant". Linkime jiems prasimušti į oficerius.

Dar dvi savaites Šv. Tamo seminarijoje bus kunigų rekolekcijos. Seserys savo metines rekolekcijas atliko peraitą savaitę Mt. St. Joseph akademijoje.

Hartforde atsiradė nauja radio stotis (Station WHFH, arba "Hartford Times" stotis). Manoma, kad bent retkarčiais per ją bus girdimos ir lietuviškos programos. Mūsų choras tikrai galėtų išpildyti gražias lietuviškas programas.

Šiomis dienomis pas gerb. kun. Ambotą lankėsi šie kunigai: Stonis, Simonaitis ir kan. F. Komėšis.

Šiomis dienomis mirė senas lietuvis, kun. Kavaliausko tėvas, Aleksandras Kavaliaus-

Didelis garažo gaisras. Praėjusį sekmadienį dideliame garaže Chicagoj, 1619 So. State st., kilo gaisras, kuris sunaikino 35 stovėjusius busus. Neužilgo netoli nuo tos vietos kilo kitas gaisras. Gaisrus likviduojant sužeista du gaisrininkai. Gaisro priežastys tiriamos.

kas. Laidotuvės buvo iškilmingos. Mišias šv. laikė kun. Ambotas, Karlonas ir Kripas. Amžiną jam atilsį.

Nuo redakcijos. Gerb. korespondentą prašome siųsti rankraščių, rašyto mašinėlė, originalą, o ne kopiją, kurią sunku įskaityti. Prašome pasigailėti redaktorių ir statytojų (zecečių) akių.

Straipsnelis "Mokyklos Klausimas" visiškai neįskaitomas, dėl to ir liko nesunaudotas.

LIETUVIAI RENGIA SI PREZIDENTO RINKIMAMS

NEW YORK. — Prie Tautinio Priešrinkiminio Demokratų Komiteto sudaryti įvairių tautų skyriai. Šiomis dienomis suorganizuotas ir lietuvių skyrius: pirmininkai (associated chairmen) yra adv. Alfredas J. Vencius (Wentz) ir K. Strumskis, sekretorius J. Jurgėla.

Šis skyrius, kaip vykdomasis komitetas, netrukus suorganizuos Centrinį Lietuvių Komitetą, į kurį įeis žymūs mūsų veikėjai, profesionalai ir biznierių, kurie remia Franklino D. Roosevelt kandidate ir prezidentus.

Lietuvių Komiteto adresas: Democratic National Campaign Committee, Lithuanian Division, Hotel Biltmore, New York City.

Lietuvio Muzikos Profesorius Pekine Dabar Vieši Lietuvoje

Kaune vieši Kinijos lietuvis Stasys Kalvaitis. Jis yra brolis operos dainininkės Kalvaitytės, prokuroro padėjėjo J. Kalvaicio ir advokato dr. Br. Kalvaicio.

Prieš 27 metus, dar būdamas mažas, išvyko į Rusiją, Petrapilį, studijuoti konservatorijoje. Baigęs muzikos mokslus, specialiai pianino, pasiliko gyventi Rusijoje. Vėliau gyveno Filipinų saloje, Javoje, paskui Japonijoje ir dabar (jau eilę metų) gyvena Kinijoje, Pekine. Dirba viešame didžiausiame teatre pianistu. Teatras dažnai rengia simfoninius koncertus. Laisvu laiku St. Kalvaitis duoda pianino pamokas, turi nemažą

skaičių mokinių. Jo žmona broliai iš Lietuvos. Tačiau 27 Kalvaitienė, taip pat muzikos profesorių, specialistė mažus vaikus mokyti pianino.

Kinijoje netekę sutikti nė vieno lietuvių ir netekę išgirsti kalbant lietuviškai. Teatre, namie ir mieste kalbą tik angliskai. Jokio lietuviško laikraščio nei knygos netekę matyti eilę metų. Apie Lietuvą, kaip nepriklausomą valstybę, ir jos gyvenimą tiek žinojo, kiek apie tai jam parašydavo

broliai iš Lietuvos. Tačiau 27 metus būdamas toli nuo tėvynės neužmiršo kalbėti lietuviškai. Pavardę taip pat paliko lietuvišką. Jo vizitinėse kortelėse vienoje pusėje užrašyta "S. Stasys Kalvaitis. Peiping", kitoje pusėje tie patys žodžiai parašyti kiniskais rašmenimis.

Brolio prok. pad. Jono Kalvaicio pastangomis, Stasys ir jos gyvenimą tiek žinojo, kiek apie tai jam parašydavo

Chas. Chasas
Lietuvio
savininkas

AUTHORIZED

HUDSON - TERRAPLANE

SALES AND SERVICE

CHASAS MOTOR SALES

2037-41 W. CERMAK ROAD
Tel. CANal 2469

CHICAGO

Šiomis dienomis didžiausi Vartotų Karų Bargenai.
1934 Pontiac 8 — 4 durų Sedan
1929 De Soto — 4 durų Sedan

"No more grey!
My hair is young again
... thanks to CLAIROL!"

"...I look ten years younger. My hair is no longer faded and streaked with grey. Once again it has that lovely luster and rich shade that John admired so before we were married. And I owe it all to Clairol which, in one quick 3-in-1 treatment, shampooed, reconditioned and tinted my hair to its present natural-looking beauty."

Ask your beautician about a Clairol treatment for your hair. Or write for FREE booklet, FREE advice on care of hair and FREE beauty analysis.

Not with common, old-fashioned hair dyes...but
Naturally...with CLAIROL

Beverly King, Consultant

Clairol, Inc., 132 West 46th Street, New York City

Please send FREE Clairol booklet, FREE advice and FREE analysis.

Name _____

Address _____

City _____

My Beautician is _____

kaip Lietuvos pilietis. Lietuvoje viešės ligi rudens, o gal ir visai čia pasiliks gyventi, jei susidarys sąlygos tinkamam darbui gauti.

Didelė Durpių Gamyba

VILKAVIŠKIS. — Kaip nemiškingo apskrities gyventojai, vasarojaus atsėjimo ir rugiapiūtės pradžios laikotarpyje, jeigu tik oro sąlygos leidžia, kasmet kuriai kasasi durpių. Kadangi šiemet tam darbui oro sąlygos buvo labai geros, tai kaip valstybiniuose, taip ir privačiuose durpynuose durpių gamyba labai didelė. Pirmo kasimo durpės šiemet gana anksti ir sausas atėmus, o dar vis esant palankiam orui, daugelyje durpynų dabar durpės kasamos jau antra eile.

Ūkininkai Renka Vaistažoles

Jaunųjų ūkininkų ratelių nariai uoliai dalyvauja vaistažolių rinkime. Ligi šiol vaistažolių rinkti užsiregistravo

iš įvairių vietų 64 rateliai. Surinktos vaistažolės pardamos Vaistažolių draugijai, su kuria dėl kainų ir kiekybės iš anksto susitarta. Jei pavyks tą darbą išplėsti, manoma daryti žygį, kad vaistažolių, kokios Lietuvoje auga, įvežimas būtų uždraustas.

Nervuotas — Jauslus? Štai Greita Pagalba

Kam būti nervuotam ar jausliam? Naujasis NUGA-TONE moksliskai pastiprintas su VITAMINAIŠ A ir D duos skubią pagalbą. Tai tiesioginis vaistas nervuotiesiems audiniams ir veikia kaip pastiprintojas visai nervų sistemai. Nervingumas padaro žmones jausliais ir prikiša. Susitipink savo nervus su nauju NUGA-TONE ir tuoj visi nesmagumai liks užmirštu dalyku. NUGA-TONE neturi blogo skonio. Sudarytas tablečių ir lengvas vartoti. Jei nebūsi patenkintas pasekmėmis, pinigai bus grąžinti. Pasiūduoda ir garantuotai pas visus vaistininkus. Neatidėliok, įsigyk bonką šiandien. Dabokis padirbim. Reikalauk tik rojo NUGA-TONE dabar sustiprintą su VITAMINAIŠ A ir D. Nuo užkietėjimo imk UGA-SOL. Tai idealus liuosuotojas, 25c ir 50c.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

JUOZAPAS
E UDEIKIS
TEVAS
REPublic 8340

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Išdirbėjai aukštesnės rūšies paminklų ir Grabnamių

Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoj

Suvis 50 metų prityrimo

Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigų

Mes atlikome darbą daugelini žymesnių Chicagoj Lietuvių

527 NORTH WESTERN AVE.

arti Grand Ave.

Telefonas SEEley 6103

Chicago, Illinois

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicago, Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

A. Masalskis 3307 Lituanica Ave.
Phone BOUlevard 4139

A. Petkus 1410 So. 49th Ct., Cicero
Phone CICero 2109

J. F. Radžius Phone CANal 6174
668 West 18th Street

S. M. Skudas 718 West 18th Street
Phone MONroe 3377

I. J. Zolp 1646 West 46th Street
Phone BOUlevard 5203

Ezerskis ir Sunus 10734 S. Michigan Ave.
Tel. PULlman 5703

Lachawicz ir Sunai 2314 West 23rd Place
Phone CANal 2315

J. F. Eudeikis 4605-07 So. Hermitage Ave.
Phone YABeds 1741-1742
Skyr. — 4447 S. Fairfield Ave.

S. C. Lachawicz 42-44 E. 108th Street
Phone PULlman 1270
arba CANal 2515

J. Liulevičius 4092 Archer Ave.
Phone LAFayette 3572

S. P. Mažeika 3319 Lituanica Ave.
Phone YABeds 1138

A A. TEKLE PUODIKIENĖ

(po tėvais Avežutė)

mirė rugp. 29, 1936, 8:50 val. vakare, sulaukus 38 metų amž. Kilo iš šiaulių Apskr., Krukių parap. Kilmintis vienišė. Amerikoje išgyveno 22 metu.

Paliko dideliamė nuliūdime vyrą Joną, 4 dukteris: Julijoną, Teklę, Viktoriją ir Stephaną ir sūnų Joną, dvi seseris: Rozaliją ir Barbora, 2 svogerius: Pranciškų Rimkų, Pranciškų Jonaitį ir gimines, o Lietuvoje 2 seseris ir 1 brolis. Kūnas pašarvotas 12401 Peria. st., West Pullman.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugp. 2 d. 13 namų 8:00 val. ryto bus atlydėta į Šv. Petro ir Povilo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-mas dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę Vyrai, Dukterys, Sūnus, Seserys, Svogeriai ir Gimines.

Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis Tel. YABeds 1741.

J. F. EUDEIKIS
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
YARds 1741-1742

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER — PRUZIN
Geriausios patarnavimas — Moteris patarnauja
620 W. 15th Ave.
Phone 8080

Malonios Sutiktuvės

NORTH SIDE. — Pereito trečiadienio vakare, šv. Mykolo parapijos svetainėje buvo suruoštos iškilmingos sutiktuvės adv. Savičkui, kuris seniai grįžo iš Lietuvos.

Parėngne dalyvavo daug svečių. Programa ėjo šia tvarka: Pirmiausia kalbėjo adv. A. Lapinskas, adv. A. Dubieckas, dr. Rakauskas, dr. B. Nausėda.

Paskui gražiai padainavo Leokadija Sutkiūtė.

Toliau kalbėjo: adv. F. Petraitis, adv. J. Dorin, kun. M. Urbonavičius.

Paskui buvo muzikos. Gražiai pagriežė: M. Petraitienė.

Po to vėl kalbėjo J. Kupčiūnas, dr. Stulga, kun. J. Šaulinskas ir adv. Savičkas. Pataras papasakojo apie Lietuvą ir jos gyvenimą. Išdėmėtini jo žodžiai: "Kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje gerai gyventi". Baigdamas adv. Savičkas pasižadėjo dirbti Lietuvos labui, kiek tik jo jėgos leis.

Sveikintinas pasižadėjimas! Vakara sumaningai vedė A. Manstavičius.

Iš Kazimirkų Atėmė \$145

Du maskuoti plėšikai, praėjusį sekmadienį įėjo į Garfield Park Athletic Club, 3352 Lake St., kur tuo metu vienuolika kazimirkų lošė iš pinigų. Visus lošėjus apkrausė pabėgęs išsinešdami \$145 pinigų ir klubo menedžerio laikrodėlį.

Lengva išmokyti Akordioną groti. Budriko patyrę mokytojai išmoks Jus groti per trumpą laiką. Pilnas kursas mokymų su kiekvienu akordionu. Lengvūs mokymai po \$1.00 ir savaitę.

12 Basų Pradinis Akordionas	\$18.50
48 Basų Akordionas	\$69.50
80 Basų Akordionas	\$89.50
120 Basų Akordionas	\$99.50

Aplinkėne 200 akordionų iš Italijos, Vokietijos ir Amerikos išdirbysčių. Kainos nuo \$15.00 iki \$350.00

Taipgi parduodami SAXOPHONAI, GITAROS, RADIOS, KIMBALL PLANAI.

Viskas dėl namų žemiausiomis kainomis

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted St.

Tel. BOULEVARD 4705

Budrik International Potpourri WAAF radio laikas permainytas, vietoje 7 val. vakare bus dabar 5 val. po pietų: pamedėliai ir pėtnyčiomis. Nedėliomis WCFL tuo pačiu laiku 7 v. vakare.

Du Dideli Gaisrai

Praėjusį sekmadienį Chicagoje buvo du dideli gaisrai. Vienas gaisras kilo garadžine, 1619 So. State st., kur sukaikinta 35 dideli busai. Nuostoliai siekia \$75,000.

Netoli tos vietos po piet kitas gaisras kilo American Tire and Rubber Co., kur nuostolių padaryta už \$25,000.

Gaisrus begesinant sužeista du gaisrininkai.

Streikuos Drabužių Valytojai

Daugiau kaip 1000 narių Cleaner, Dyers and Pressers unijos narių praėjusį sekmadienį susirinkime nutarė išeiti į streiką, jei drabužių valymo kompanijos nepriims unijos sąlygų. Drabužių valytojai reikalauja numušimo darbo valandų — iki 40 val. per savaitę. Iki šiol dirbo 44 val. per savaitę.

DIRBA REAL ESTATE FIRMOJ

MARQUETTE PARK. — Butkų Onutė, 7040 So. Talman ave., šimt brigusi šv. Kazimiero akademiją (4 metų komercijos kursą) jau dirba Peters Bros. real estate firmoj, 1647 W. 47 st. Besimokindama O. Butkiūtė visose klasėse pasižymėdavo; buvo viena gabiausių studentė.

JARSINKITĖS "DRAUGE"

Harry Woodring, karo departamento sekretorių asistentas. Mirus dep. sekr. H. Dern, jis pradėjo eiti sekretoriaus pareigas.

CICERO ŽINIOS

Rugpjūčio 27 d. pakrikštytas Br. Kučiaus sūnus vardais Cornelius — Tadas. Krikšto tėvais buvo Vincas Balšis ir A. Jusaitė.

Rugpjūčio 29 d. jauna pora įstojo moterystėn, būtent Andrius Sabo (vokietis, kuris priėmė katalikų tikėjimą) su Janušauskaite.

Labdary 3 kp. stropiai rengiasi prie centro išvažiavimo rugsėjo 6 d., labdary ūkyje.

Per labdary centro išvažiavimą, rugsėjo 6 d., kalbėjum žada būti svečias iš Lietuvos kun. V. Rudžinskas.

Rugpjūčio 24 d. palaidota P. G. Velionės giminės tą rytą suėjo į bažnyčią ir laukė nabašninkės, bet laisvamaniš vyras neleido. O, kaip josios motinėlė grandžiai verkė, kad negalėjo savo dukrelės bemačmatyti bažnyčioj.

PADEKA

Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų 9 skyrius viešai nori padėkoti biznieriems, aukoto-

UNCLE WIGGILY'S TRICKS

Kun. J. Mačulionis, M.I.C. "Draugo" administratorius, kuris yra išv. žiauvės atostogų yra prašomas tuoj susisiekti su kun. V. Kulikausku, M. I. C., nes atsirado netikėtų svarbių reikalų.

jams, rėmėjams, darbininkams ir į pikniką atsilankusiems rugpjūčio 16 d. Pikniko komisija ypatingai dėkoja Cicero biznieriams: Grigui, Paterabui, Bočiūnui, Vasiliauskui ir Charles Bakery. F. Miliauskas, kaip ir visuomet, prisidėjo prie kpinimo valgių ir patarnavimo, Kun. F. Vaitukaitis ir kun. Skripka linksmam praleido laiką ir parėmė seseles per mūsų skyrių ir mums daug malonumo suteikė.

Valgių ir pinigais aukojo: Petrošienė, Bukauskienė, Šileikienė, Adomienė, Jaškūnienė, Bilienė, Svabienė, Poceičienė, Šileikienė, Milašienė, Karkauskienė, Feizienė, Trumpauskienė, Štancikienė, Kasmauskienė, Tamuliūnienė, Jassaitienė, Reikauskienė, Rakauskienė, Laurinaitienė, Kiškūnienė, ir Jaškūnienė. O. Krasauskienė, Baubkienė, Arlauskienė, J. Rubis, Grigaliūnienė, Bilevičienė, Jankšienė, Balčienė, Palubinskienė, A. Bernadišius, Spranaitienė, Šatkie, Kaikaris, A. Lukauskas ir Juozūnienė. Pasidarbavo ir aukojo: E. Griaitė, S. Bartkaitė, O. Rudaitienė, O. Bartaišienė ir Buividienė. F. Jankaičiui ačiū už pasidarbavimą.

Šį vakarą bus svarbus susirinkimas. Prašau visas rėmėjas atsilankyti.

Korespondentė

RADIO

ŠAUNI RADIO PEOPLES KRAUTUVĖS PROGRAMA

Šiandie 7 valandą vakare iš radio stoties WGES, 1360 kil., girdėsime gražią ir įdomią nuolatinę antradienio radio programą, kurias leidžia savo lėšomis Peoples rakarū krautuvės, 2536 W. 63 st. ir 4183 Archer ave. Šios dienos programoj tarpe kitų d. ininkų dainuos vyrų duetas, Kastas Sabonis ir Antanas Čiapas. Be to, programoj bus smagios muzikos ir įdomių kalbų bei svarbių pranešimų.

Rap. XXX

NUOŠIRDI PADĖKA

Noriu viešai pareikšti padėką dr. Biežiui už sėkmingai padarytas dvi nemažas operacijas.

Negaliu praleisti nepadėkojus ir šv. Kryžiaus ligoninėje ir jų vedėjoms šv. Kazimiero seserims. Neturiu žodžių, kuriais galėčiau išreikšti savo dėkingumą. Brangios seselės, tik vienas Dievas tegali atlyginti už jūsų patarnavimą. Ačiū taip pat ir slaugėms.

Širdingiausiai dėkoju kape lionui kun. Juškevičiui, kurilankė net kelis sykius į dieną. Ačiū lankytojams už lankymą ir dovanas, o ypač namams šv. Kazimiero Akademijos rėmėjų ir Motinos Dievo Sopulingos dr. ju.

Antanina Vaišvilienė

EMIL DENEMARK, INC.

Buick - Cadillac - La Salle

Atsakanti Vartoti Karai

VIDUR-VASARINIS ISPARDAVIMAS

Puiklausos vertybės šių metų žemiausiomis kainomis. Kiekvienas vartotojas karas apkaunamas kuožemiausiai. Nė vienas teisingas pasiūlymas neatsakomas. Esme nusistatę paleisti kiekvieną vartotą karą mūsų stakė.

GERESNIAM PASIRINKIMUI NUVEKITE ŠIANDIEN

BUICK '35, 5 Club Sedan, tobulas, garant.	\$895.
BUICK '34, 5 Sedan 47, tobulam stov.	545.
BUICK '34, 5 Sedan 61, trunk, pulkus	595.
BUICK '34, 5 Sedan, tobulai bėgas	450.
BUICK '32, 5 Sedan, pulkus karas	225.
BUICK '30, 5 Sedan 57, labai geram stov	1095.
CADILLAC '34, 5 Sedan, kaip naujas	295.
CADILLAC '30, 5 Town Sedan, geroj tvarkoj	895.
CADILLAC '33, 7 Sedan, gražus karas, garant.	645.
CADILLAC '32, 5 Coupe, tobulai bėgas	745.
CADILLAC '32, 5 Town Sedan, labai geras	345.
CADILLAC '31, 5 Sedan, jokių trūkumų	145.
CADILLAC '29, 5 Sedan, atsakantis, žema kaina	695.
CHRYSLER '35, 5 Sedan, trunk, kaip naujas garant.	325.
CHRYSLER '31, 5 Sedan, svarus karas, gerai išrodo	245.
CHEVROLET '31, 2 Coupe, gerai bėgas	125.
CHEVROLET '30, 2 Door Sedan, gražus mažas karas	125.
FORD '35, 2 Coupe, kaip naujas, mažai vartotas	SPECIAL
FORD '34, 2 door Sedan, labai pulkiam stov	395.
HUPMOBILE '30, 5 Sedan, tvirtas mažas karas,	195.
LA SALLE '34, 5 Sedan, labai pulkus karas	725.
LA SALLE '31, 5 Sedan, geras karas, žema kaina,	245.
LA SALLE '30, 5 Sedan, geras karas žema kaina,	245.
LA SALLE '30, 7 Sedan, geroj tvarkoj	225.
LINCOLN '33, 7 Sedan, pulkiam stov,	1195.
LINCOLN '31, 7 Lino, labai gražus karas	545.
LINCOLN '30, 7 Town Car, pulkiam stov,	325.
NASH '32, 5 Sedan, člonai gera vertybė,	295.
OAKLAND '30, 5 Sedan, geroj tvarkoj	175.
PACKARD '34, 5 Sedan, tobulam stov	895.
PACKARD '31, 7 Sedan, gerai bėgas, žema kaina	295.
PLYMOUTH '33, 2 Coupe, svarus mažas karas	295.
PONTIAC '34, 5 Sedan, nepaprastas pirkiny	495.

Malnykite savo senąjį karą aukščiausia kaina ant vieno iš šių pulkių vartotų karų. Ir balans mokėkite patogiais mėnesiniais mokėjimais žemos — kainos G.M.A.C. planu.

3860 Ogden Avenue Tel. CRAWford 4100
EMIL DENEMARK, INC.

Lietuva Transliuos Amerikos Koncertą Europai

KAUNAS. — Pereitais metais gruodžio mėn. 8 d. Lietuva per Kauno radio stotį ir per Londoną transliavo lietuviškų dainų ir muzikos koncertą Amerikai. Dabar Kaune gauta žinių, kad Amerikos radio stočių bendrovė rengia didelį koncertą Europai. Šį koncertą pertransliuos Kauno ir Klaipėdos radio stotys. Koncertas bus rugsėjo mėn. 21 d. vakare. Jis tęsis pusę valandos.

LONDONAS, rugp. 28. — Atsistatydino Ispanijos ambasadorius Anglijai Lopez Olivan.

BIZNIERIAI, GARSINKITĖS "DRAUGE"

Rūkykite Dvigubai - Svelniau Old Golds.

LIETUVIAI ADVOKATAI

Telephone: BOULEVARD 2800

JOSEPH J. GRISH

LIETUVIS ADVOKATAS
4631 South Ashland Avenue
Res. 6515 S. Rockwell Street
Telephone: REPUBLIC 9723

JOHN B. BORDEN

LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road
(West 22nd St.)
Metropolitan State Bank name
Valandos kasdien nuo 9 iki 5
Pamedėlio, Seredos ir Pėtnyčios
varasais nuo 6 iki 9
Telefonas CANAL 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas REPUBLIC 9600

Žinių - Žinėlės

"Draugo" Labor Day piknikas jau čia. Prisirėngimai prie pikniko po visą Chicago eina dideliu smarkumu. Kviesliai po visas lietuvių parapijas platina pikniko tiketus, kviečia svečius, renka dovanas nuo biznierių. Prašomi visi biznierių atsilankyti ir susipažinti su "dienrašiu "Draugu" ir gausiai paremti Rudeninį Pikniką, rugsėjo 7 d., Vytauto parke.

Šiandien, iš aušros Vartų par. bažnyčios laidojamas jaunuolis, a. a. Aleks. Šturm. Šturmų šeimynai reikiama gailestinga užuojauta dėl netikėtos mirties vienatinio sūnelio.

— Brighton Parke paskutinė diena karnivalo. Daug žmonių prisirinko. Biznierių gausiai parapijos reikalus remia.

— Dar vienas didelis piknikas įvyks Rugsėjo 13 d., "Vilniaus Kalneliuse" Rungia katalikų laikraščio reporteriai su Chicago biznierių.

CHERNAUCKAS COAL COMPANY

1900 So. Union Ave.
Tel. CANAL 2183

CLASSIFIED

RENDON KEPKLA

RENDON kepykla su dviem mūriniais pečiais. Tinkama urmi-wholesale. Telefonuokite BOULEVARD 0861.

PARDAVIMUI PIKNIKO DARŽAS

PARDAVIMUI 10 akerių daržas piknikams. Tik 12 mylių nuo Chicago. Visi namai naujai pastatyti. Daržas visuomet išrenduotas. Kreipkitės pas savininką po antraštę: 1837 So. 49th Court, Cicero, Ill.

PARDAVIMUI LOTAS

GERIAUSIAS pasiūlymas paims 75 pėdų lotas, kuris randasi ant Kedzie Ave., 100 pėdų nuo 71st gatvės kampo. Kampas, kur Kedzie Ave. eina per Marquette Park. Pasiūkite CENTRAL 1461. 160 No. La Salle St.

REIKALINGA DARBININKĖS

REIKALINGA darbininkė sortuoti waste paper. Kreipkitės į Thomas Paper Stock Co., 841 W. 22nd St.

REIKALIAUJAMA tarnaitė namų darbų. Kreipkitės į Dr. L. A. Kopple, 2009 W. North Ave., telephone HUMBOLDT 4830.

PARDAVIMUI UKIS

PARDAVIMUI 40 akerių ukis. Gera žemė. Arti cementinio kelio. Geri namai su vandeniu ir elektros šviesa. Arti ežero. ARBA MAINY. ŠIU ant mažo namo. Kreipkitės: P. D. Andrekus, Pentwater, Michigan.

PARDAVIMUI LOTAI DIDELIS BARGENAS

DIDELIS išpardavimas lotų apyventoj pietinėj daly miesto. Taipgi turime kelis lotus North Sidej arti ežero. Kainos yra žemiausios real estate istorijoje. Norint padaryti pinigų, rašykite mums dabar. WM. H. BRITIGAN REALTY ASSOCIATION 10 S. LA SALLE ST. BAndolph 7400.